

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تبیین و تحلیل پیام نوروزی مقام معظم رهبری
مبنی بر نامگذاری سال ۱۳۹۰ به سال "جهاد اقتصادی"

فرهنگ، توسعه، عدالت و جهاد اقتصادی

اسدالله افشار

سرشناسه :	افشار، اسدالله، ۱۳۴۰ -
عنوان و نام پدیدآور :	فرهنگ ، توسعه ، عدالت و جهاد اقتصادی / اسدالله افشار ،
مشخصات نشر :	تهران : الماس دانش ، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری :	۳۷۶ ص.
شابک :	۹۷۸-۶۰۰-۱۸۹-۰۲۸-۴
وضعیت فهرست نویسی :	فیا
یادداشت :	کتابنامه .
موضوع :	اسلام و اقتصاد
موضوع :	اقتصاد
رده بندی کنگره :	۲۳۰/۲۳۰/۴۷۷ ف ۴ ۱۳۹۰
رده بندی دیویی :	۳۹۷/۴۸۳۳
شماره کتابشناسی ملی :	۰۱۷۱۵۳۲
تاریخ درخواست :	۱۳۹۰/۰۳/۰۲
تاریخ پاسخگویی :	۱۳۹۰/۰۳/۱۱
کد پیگیری :	۳۳۵۰۷۹۱

تلفن : ۶۶۴۹۳۷۵۳

انتشارات : مؤسسه فرهنگی الماس دانش
عنوان کتاب : فرهنگ ، توسعه ، عدالت و جهاد اقتصادی
مؤلف : اسدالله افشار
نوبت چاپ : اول - تابستان ۹۰
چاپ : جباری ۷۷۶۰۸۳۲۴
لیتوگرافی : آرماتسا ۶۶۴۰۸۶۶۶
طرح جلد : محمد سرمدی ۰۹۱۲۵۸۸۶۲۵۶
تیراژ : ۲۰۰۰ نسخه
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۱۸۹-۰۲۸-۴
قیمت : ۷۵۰۰ تومان

کلیه حقوق و حق چاپ متن ، طرح روز جلد و عنوان کتاب
با تگوش به آئینون حمایت حقوق مولفان ، مستفان و
هنرمندان مصوب ۱۳۲۸ معضوفا است و متخلفین کحت
پیگرد قانونی قرار می گیرند.

فهرست مطالب

۱۳	پیشگفتار :
۱۴	آشنایی با بعضی از واژه ها :
۱۶	سال «جهاد اقتصادی» :
۲۰	تأمل در فرمایشات نوروزی مقام معظم رهبری :
۲۰	ارتقای توانمندی‌های نیروی انسانی :
۲۱	همکاری و تعامل جدی تمامی قوا با یکدیگر :
۲۲	"جهاد اقتصادی" امری واجب و مفید :
۲۳	حکمت نام‌گذاری امسال به عنوان سال جهاد اقتصادی :
۲۴	سخن‌نگارنده :
۲۷	فصل اول - مروری بر پیشینه‌ی تئوری علم اقتصاد :
۲۸	مقدمه :
۳۴	واکنش‌های فکری قرن نوزدهم نسبت به اقتصاد کلاسیک :
۳۶	اقتصاد نئوکلاسیک و روش‌شناسی آن :
۴۰	منتقدین و اصلاح‌طلبان انگلیسی و آمریکایی :
۴۶	تحولات و عکس‌العمل‌های بعد از کینز :
۵۳	اقتصاد به عنوان یک علم کامل و تحقیقی :
۶۷	پیشگام بزرگ در تاریخ اندیشه‌های اقتصادی :
۶۸	مقدمه :
۶۸	ابن خلدون پیشگام بزرگ در تاریخ اندیشه‌های اقتصادی :
۶۹	آگاهی ابن خلدون به مذهب و ملاحظات اخلاقی :
۷۴	نقش اساسی ابن خلدون در ارائه مفهوم «سود» :
۷۶	ابن خلدون و اقتصاد کلان :
۷۷	تحلیل ابن خلدون درباره مراحل توسعه اقتصادی :
۷۸	ابن خلدون اولین تئوری پرداز مالیات در تاریخ :
۸۰	سهم ابن خلدون در زمینه اقتصاد بین الملل :

- ۸۱ دیدگاه صاحب نظران در باره ی ابن خلدون و آدام اسمیت :
- ۸۳ جان کلام :
- ۸۵ پی نوشت ها :
- ۸۹ فصل سوم - چگونگی تکوین علم اقتصاد
- ۸۹ جایگاه علمی اخلاقی
- ۹۰ مقدمه :
- ۹۴ بخش دوم) بررسی اقتصاد از دیدگاه آدام اسمیت:
- بخش سوم) بررسی دوره زمانی اندیشه های اقتصادی از پس از اسمیت تا سال ۱۹۰۰ میلادی: ۹۷
- بیان دیدگاه ریکاردو:
- ۹۸ - بیان دیدگاه مالتوس:
- ۹۹ - بیان دیدگاه جان استوارت میل:
- ۱۰۱ - بیان دیدگاه ویلیام استنلی جونز:
- ۱۰۳ - بیان دیدگاه مارشال:
- ۱۰۴ بخش چهارم) افول علم اقتصاد در جایگاه دانش اخلاقی:
- ۱۰۸ جان کلام :
- ۱۱۱ منابع:
- ۱۱۲ پی نوشتها:
- ۱۱۸ مقدمه:
- ۱۲۰ ۱. لزوم اقتصاد و فعالیت های اقتصادی:
- ۱۲۱ اهمیت اجتماعی فعالیت های اقتصادی :
- ۱۲۲ راه حل معضل کمیابی چیست؟
- ۱۲۲ ۲. ماهیت اقتصاد و مسائل اقتصادی:
- ۱۲۴ فعالیت های اقتصادی و عملیات عوامل اقتصادی:
- ۱۲۵ ۳. روابط و نظام اقتصادی :
- ۱۲۶ شهید مطهری (ره) برای توضیح بیش تر موضوع، می افزاید:
- ۱۲۸ ۴. مبادله و انواع آن :
- ۱۳۰ انواع مبادله:
- ۱۳۳ هدف ؛
- ۱۳۳ نظریه پردازی:

۱۳۳	و تکثر نگره ها
۱۳۴	مقد مه:
۱۳۹	۳. نظریه پردازی در اقتصاد اسلامی:
۱۴۷	۴. علم اقتصاد اسلامی و تعدد نگره ها و خطا پذیری:
۱۵۰	پی نوشت ها:
۱۵۲	مقد مه:
۱۵۲	۲. روش کشف آن کدام است؟
۱۵۲	پرسش از ماهیت اقتصاد اسلامی:
۱۵۳	روش جمع آوری نصوص اقتصادی و طبقه بندی آن ها:
۱۵۴	۱. نصوص اقتصادی کدامند؟
۱۵۴	۲. چگونه آن ها را طبقه بندی کنیم؟
۱۵۵	۱. نصوص عقیدتی:
۱۵۶	۲. نصوص اخلاقی:
۱۵۷	۳. نصوص حقوقی:
۱۵۷	— حرمت ربا:
۱۵۸	۴. نصوص علمی:
۱۶۰	سازگاری نصوص:
۱۶۰	ارتباط نصوص چهارگانه:
۱۶۱	استنباط مذهب اقتصادی اسلام از نصوص:
۱۶۱	۱ استنباط نظام اقتصادی اسلام از نصوص:
۱۶۲	علم اقتصاد اسلامی:
۱۶۳	جان کلام:
۱۶۵	فصل هفتم — مبنای ساختار انگیزشی
۱۶۶	مقد مه:
۱۶۷	خالقیت و ربوبیت الهی:
۱۷۰	منشأ حیات اجتماعی:
۱۷۸	چگونگی هماهنگی میان منافع فرد و اجتماع:
۱۷۹	هدایت تشریعی:
۱۸۱	ساختار انگیزشی مبتنی بر نفع شخصی مادی و معنوی:

۱۸۵	جان کلام:
۱۸۶	پی‌نوشت‌ها:
۱۸۹	فصل هشتم
۱۸۹	تبیین مفهوم رشد و توسعه ی اقتصادی
۱۹۰	مقدمه:
۱۹۱	توسعه، از لحاظ لغوی:
۱۹۱	معنای اصطلاحی «توسعه اقتصادی» در علم اقتصاد و جامعه شناسی:
۱۹۲	رشد اقتصادی:
۱۹۳	اندازه گیری رشد اقتصادی:
۱۹۳	تحلیل مفهوم رشد:
۱۹۴	منحنی های رشد:
۱۹۴	انواع رشد اقتصادی:
۱۹۵	عوامل رشد اقتصادی:
۱۹۷	سیاست رشد:
۱۹۷	تفاوت میان رشد اقتصادی و توسعه اقتصادی:
۲۰۰	اهداف توسعه ی اقتصادی:
۲۰۱	شاخص های پنجگانه ی توسعه اقتصادی:
۲۰۲	فساد اقتصادی، بن بست توسعه:
۲۰۴	منابع:
۲۰۷	اسلام و توسعه ی اقتصادی
۲۰۸	مقدمه:
۲۰۸	۱- تعریف توسعه:
۲۰۸	الف) توسعه در ادبیات اقتصادی:
۲۰۹	ب) توسعه در اسلام:
۲۱۰	۲- هدف توسعه:
۲۱۱	۳- نظام های توسعه و راهبردهای آنها:
۲۱۲	پایه های توسعه اقتصادی در اسلام:
۲۱۵	جان کلام:
۲۱۷	منابع:

فصل دهم	۲۲۱
اسلام ، فرهنگ ، توسعه، اقتصاد	۲۲۱
مقدمه :	۲۲۲
رابطه فرهنگ و اقتصاد :	۲۲۵
رابطه فرهنگ و توسعه:	۲۲۶
عوامل فرهنگی مؤثر بر توسعه اقتصادی:	۲۲۶
اسلام و حاکمیت نگرش علمی و توجه به نقش عقل:	۲۲۸
اسلام و آزادی ابراز اندیشه:	۲۲۹
اسلام و عدم تعارض فرهنگی در جامعه:	۲۲۹
جان کلام :	۲۳۰
منابع:	۲۳۲
تبیین عوامل رشد اقتصادی	۲۳۵
مقدمه :	۲۳۶
تبیین جایگاه اقتصاد در قرآن :	۲۳۶
عوامل رشد اقتصادی در قرآن:	۲۳۷
عوامل مادی رشد اقتصادی:	۲۳۷
عوامل معنوی شکوفایی اقتصادی:	۲۳۹
عامل معنوی ۱ استغفار:	۲۳۹
عامل معنوی ایمان:	۲۴۰
عامل پای بندی به آموزه های وحیانی:	۲۴۱
عامل تقوا:	۲۴۱
عامل استقامت و پایداری بر دین:	۲۴۱
عامل امنیت:	۲۴۱
عامل انفاق:	۲۴۲
جان کلام :	۲۴۲
اهداف	۲۴۳
اصلاحات اقتصادی	۲۴۳
مقدمه :	۲۴۴
سیاست های اقتصادی در حکومت علوی:	۲۴۵

سیاست های مالی:	۲۴۷
زکات:	۲۴۸
در این نامه، نکات مهمی درباره زکات آمده است:	۲۵۰
خراج:	۲۵۲
امام علی(ع) در فرازی از نامه خود به مالک اشتر می نویسد:	۲۵۳
از بیانات امام(ع) این نکات، برمی آید:	۲۵۴
نکات برجسته ی اهداف دولت علوی:	۲۵۹
اهداف سیاست های اقتصادی حکومت علوی :	۲۶۰
روابط ما بین هدف ها :	۲۶۱
حکومت علوی و اعتقاده اصلاحات همه جانبه درجا معه :	۲۶۱
اصلاحات اقتصادی حضرت امیر(ع) بر اساس وظایف و تکالیف الهی :	۲۶۳
جان کلام :	۲۶۴
منابع :	۲۶۶
مقدمه :	۲۶۸
واژه ی عدالت:	۲۶۸
عدالت اقتصادی ، عدالت اجتماعی:	۲۶۹
عدالت از دیدگاه دانشمندان غربی:	۲۶۹
نظریه افلاطون:	۲۷۱
نقد نظریه افلاطون:	۲۷۳
نظریه ارسطو:	۲۷۴
نقد اشتراکیت افلاطون:	۲۷۴
انواع عدالت اقتصادی:	۲۷۵
اندیشمندان دو نوع عدالت را مطرح کردند:	۲۷۵
۱. عدالت کلی:	۲۷۵
۲. عدالت توزیعی:	۲۷۵
۳. عدالت تعویضی:	۲۷۶
نقد نظریه ی ارسطو:	۲۷۷
اصول عدالت اقتصادی:	۲۷۷
شاخص های عدالت اقتصادی:	۲۷۸

۲۷۸	اهداف عدالت اقتصادی:
۲۷۹	موانع عدالت اقتصادی:
۲۷۹	۱. وضعیت نابهنجار اقتصادی :
۲۸۰	۲. عامل اجتماعی:
۲۸۰	۳. عامل اطلاعات:
۲۸۱	عدالت اقتصادی در اندیشه اسلامی:
۲۸۲	اهمیت عدالت اقتصادی از دیدگاه علی (ع) :
۲۸۳	جان کلام :
۲۸۳	منابع :
۲۸۵	ابزارهای اجرای عدالت اقتصادی اسلامی در ایران
۲۸۶	مقدمه :
۲۸۶	۱- ابزارهای اجرای عدالت اقتصادی:
۲۸۷	ابزارهای اجرای توازن اجتماعی:
۲۹۲	منابع :
۲۹۳	منظر قانون اساسی
۲۹۴	مقدمه :
۲۹۵	مبانی نظام اقتصادی مورد نظر قانون اساسی :
۲۹۵	۱. خداشناسی :
۲۹۶	۲. انسان‌شناسی :
۲۹۷	۳. اقتصاد و انسان :
۲۹۸	۴. مالکیت:
۲۹۹	۵. نظام برنامه‌ریزی یا آزادی‌های اقتصادی :
۳۰۳	۶. ساختار تصمیم‌گیری :
۳۰۳	اهمیت اصل ۴۴ در قانون اساسی :
۳۰۶	سهم شاغلان بنگاه‌های دولتی از کل شاغلان :
۳۰۷	تعیین سهم واردات و صادرات کالا:
۳۰۷	حجم مقررات اقتصادی:
۳۰۹	سهم دولت در بخش خدمات اعتباری و بیمه :
۳۱۰	ترکیب صنایع دولتی:

۳۱۱	 سهم دولت در تولید ناخالص ملی :
۳۱۱	 ۱ استقلال بانک مرکزی :
۳۱۲	 سهم تقاضای دولت از کل تقاضا :
۳۱۲	 بنگاه‌های خصوصی و نظارت شده و تعداد آن‌ها :
۳۱۳	 سهم دولت در سرمایه‌گذاری :
۳۱۴	 سا ختار اطلاعاتی :
۳۱۶	 ساختار انگیزشی :
۳۱۷	 جا ن کلام :
۳۱۸	 ۱. تغییر اصول اقتصادی قانون اساسی :
۳۱۸	 ۲. ارائه تفسیری جدید از اصول اقتصادی قانون اساسی :
۳۲۰	 منابع:
۳۲۳	 فصل شانزدهم - میانی،
۳۲۳	 اهداف جهاد اقتصادی
۳۲۴	 مقدمه :
۳۲۵	 بررسی جهاد از منظر شرعی :
۳۲۶	 اهمیت جهاد اقتصادی :
۳۲۷	 جهاد اقتصادی از نظر ماهوی:
۳۲۷	 هدف از جهاد اقتصادی چیست؟
۳۲۹	 فرمایشات مقام معظم رهبری، بهترین مبین و مفسر مفهوم جهاد اقتصادی :
۳۳۰	 نقشه راه نخستین گام برای عدالت اقتصادی :
۳۳۱	 جهاد اقتصادی مبتنی بر مبانی انسان‌شناختی :
۳۳۱	 جهادی بودن حرکت اقتصادی:
۳۳۲	 اصول جهاد اقتصادی:
۳۳۳	 جا ن کلام :
۳۳۴	 منایع :
۳۳۵	 فصل هفدهم - برنامه ریزی دقیق و نگاه کارشناسانه
۳۳۶	 مقدمه :
۳۳۷	 ۱- توجه جدی به جهاد اقتصادی در کشور
۳۳۷	 ۲- تلاش در جهت رفع موانع اقتصادی

- ۳- جهاد اقتصادی در برابر تهدید هوشمند دشمن ۳۳۸
- ۴- «جهاد اقتصادی» و اصلاح رویه‌های غلط اقتصادی ۳۳۹
- ۵- «جهاد اقتصادی» نیازمند همکاری و تعامل جدی تما می قوا با یکدیگر ۳۳۹
- ۶- «جهاد اقتصادی» دعوتی بر صبر و تحمل مشقت‌های اقتصادی ۳۴۰
- ۷- جهاد اقتصادی همراه با تدبیر منطقی ۳۴۰
- ۸- مفاهیم ارزشمند در درون جهاد اقتصادی ۳۴۱
- ۹- مقدمه جهاد اقتصادی ۳۴۲
- ۱۰- جهاد اقتصادی، نیازمند جهاد فکری و درونی ۳۴۲
- ۱۱- اندیشه ی اقتصادی امام خمینی (ره) ۳۴۳
- ۱۲- ضرورت استقلال اقتصادی از منظرا م خمینی (ه) ۳۴۴
- ۱۳- ضرورت مدیریت مصرف در سال جهاد اقتصادی ۳۴۵
- ۱۴- راهبرد های تحقق جهاد اقتصادی ۳۴۵
- ۱۵- مؤلفه های رفتار جهادی در سال جهاد اقتصادی ۳۴۶
- جان کلام : ۳۴۷
- ب- منابع لاتین ۳۶۲

پیشگفتار :

یکی از معانی اقتصاد در لغت، میانه روی و پرهیز از افراط و تفریط در هر کاری است. در آیه "واقصدفی مشیک" نیز به همین معنی آمده است .

از آن نظر که اعتدال در هزینه زندگی یکی از مصادیق میانه روی بوده، کلمه «اقتصاد» درباره آن بسیار استعمال می شده است تا آنجا که در به کارگیری عرفی از اقتصاد «غالباً همین معنی مقصود بوده است . اقتصاد از معانی عرفی خود (میانه روی در معاش و تناسب دخل و خرج)، تعمیم داده شده و معادل economy قرار گرفته است .

به هر حال برای «اقتصاد» که اقتصاد دانان از بحث می کنند تعاریف مختلفی ارائه شده است . ارسطو: علم اقتصاد یعنی مدیریت خانه .

آدام اسمیت: اقتصاد ، علم بررسی ماهیت و علل ثروت ملل است .

استوارت میل: اقتصاد ، عبارت است از بررسی ماهیت ثروت از طریق قوانین تولید و توزیع ریکاردو: اقتصاد علم است .

آلفرد مارشال: اقتصاد ، عبارت است از مطالعه بشر در زندگی شغلی و حرفه ای. در تعریف دیگر: علم اقتصاد بررسی کردار های انسان در جریان عادی زندگی اقتصاد یعنی کسب درآمد و تمتع از آن برای تربیت دادن زندگی است .

نظریه های سه گانه تعریف علم اقتصاد:

سه نظریه برای تعریف علم اقتصاد وجود دارد ؛ نظریه کلاسیک ، نظریه نیو-کلاسیک و نظریه نوین یا مدرن.

۱ - نظریه کلاسیک :

آدم اسمیت (۱۷۲۵ - ۱۷۹۰) در کتابش تحت عنوان "تحقیقی در باره علت و ماهیت ثروت ملل" علم اقتصاد را چنین تعریف نموده است: "اقتصاد علم ثروت است" یعنی اقتصاد علمیست که از تولید ، مصرف ، واپس دهی و توزیع ثروت بحث می کند.

این نظریه که اقتصاد علمی خاصه ثروت باشد در قرن ۱۹ میلادی از بین رفت و بعد انسانی علم اقتصاد مطرح گردید .

۲ - نظریه نیو - کلاسیک :

دکتر آلفرد مارشال (۱۸۴۲ - ۱۹۲۴) اقتصاد را چنین تعریف نمود: "اقتصاد عبارت از مطالعه افراد در تجارت زنده گی است و آن فعالیت های فردی و اجتماعی را که با حصول و استفاده احتیاجات انسانها وابسته است را مورد بحث قرار میدهد."

۳ - نظریه جدید یا مدرن :

لیونل رابینس (۱۸۹۸ - ۱۹۸۴) در کتابش "اهمیت و ماهیت علم اقتصاد" که در سال ۱۹۳۱ منتشر شد - علم اقتصاد را چنین تعریف کرد :

"اقتصاد عملیست که رفتار انسانها را به حیث یک رابطه میان نتایج (خواستها) و منابع کمیاب (محدود) که استفاده مختلف دارد - به بحث می گیرد."

اقتصاد خرد و اقتصاد کلان (Micro & Macro Economics) :

اقتصاد دانشی است که با توجه به کمبود کالا و ابزار تولید و نیازهای نامحدود بشری به تخصیص بهینه کالاها و تولیدات می پردازد. پرسش بنیادین برای دانش اقتصاد مسئله حداکثر شدن رضایت و مطلوبیت انسانهاست. این دانش به دو بخش اصلی اقتصاد خرد و کلان تقسیم می شود.

دانش اقتصاد دو شاخه اصلی دارد. اقتصاد خرد و اقتصاد کلان. اقتصاد خرد (تیوری اقتصاد) به بررسی رفتار مصرف کننده و تولیدکننده می پردازد و اساس آن مدل های ریاضی است. اقتصاد خرد شاخه ای از علم اقتصاد است که به چگونگی رفتار انسان ها و انتخابهایشان در سطح واحدهای خرد یا کوچک اقتصادی مانند یک فرد، یک بنگاه، یک صنعت یا بازاریک کالای خاص می پردازد.

و اقتصاد کلان (توری اقتصاد کلان) از مجموع اقتصاد بحث میکند. مانند: مجموع مصارف، مجموع سرمایه گذاری، مجموع تولیدات عواید ملی و غیره.

آشنایی با بعضی از واژه ها :

- ۱- تقاضا: تقاضا یعنی میل و خواست و توانایی یک فرد برای دریافت کالا یا خدمتی.
- ۲- منحنی تقاضا: مکان هندسی مجموعه نقاطی است که یک فرد برای بدست آوردن کالا یا خدماتی حاضر به پرداخت چه میزان پول است. و یک تولید کننده به ازای هر قیمتی مایل به چقدر تولید است.

شیب منحنی تقاضا منفی است، یعنی اینکه هر چقدر قیمت افزایش یابد مقدار تقاضا کاهش می یابد. عوامل زیادی بجز قیمت بر روی تقاضای افراد موثر است که از آن جمله می توان به قیمت

کالا‌های جانشین و مکمل، سلیقه مصرف کنندگان، انتظارات از آینده و میزان درآمد مصرف کنندگان اشاره نمود.

۳- قانون تقاضا: نیز به این معنی که با افزایش قیمت، مقدار تقاضا کاهش یافته و در مقابل با کاهش قیمت، مقدار تقاضا افزایش می‌یابد. به رابطه منفی قیمت و تقاضا قانون تقاضا می‌گویند. در تعریف منحنی تقاضای یک کالا، به جز قیمت سایر عوامل موثر بر قیمت ثابت در نظر گرفته شده‌اند. این عوامل شامل: تعداد مصرف کنندگان در بازار، سلیقه آنان، درآمد آنان و قیمت کالا‌های جانشین و مکمل آنها. در صورتی که یکی از این عوامل تغییر کند منحنی تقاضا جابجا می‌شود. مثلاً اگر سلیقه مصرف کنندگان در استفاده بیشتر از این کالا برانگیخته شود و یا اگر درآمد پولی آنان افزایش یابد یا اگر قیمت کالا‌های مکمل افزایش و کالا‌های جانشین کاهش یابد، منحنی به سمت راست و بالا جابجا می‌شود و بالعکس. در این صورت قیمت و مقدار تعادلی آن کالا نیز افزایش می‌یابد.

۴- عرضه: عرضه عبارتست از جریان کالا- خدمات به بازار برای برآوردن تقاضا. همچنین می‌توان گفت: مقدار کالا و خدماتی است که تولید کنندگان حاضرند در قیمت‌های مختلف در اختیار مصرف کنندگان قرار دهند. شایان ذکر است که عرضه بستگی به دو عامل دارد: ۱- درآمد. ۲- هزینه تولید

همچنین با ثابت در نظر گرفتن بعضی عوامل در کوتاه مدت یک رابطه مثبت بین مقدار عرضه کالا یا خدمات و قیمت آن ایجاد میشود که به قانون عرضه شهرت دارد.

عرضه و تقاضا یک مدل اقتصادی می‌باشد که اثر قیمت را بر روی مقدار در بازار رقابتی بررسی می‌کند. قیمت بر روی مقدار تقاضا از طرف مصرف کنندگان و مقدار تولید از طرف عرضه کنندگان اثر می‌گذارد. در نتیجه اقتصاد در قیمت و مقدار به تعادل می‌رسد. سایر عوامل موثر در تعادل اقتصادی نیز در این مدل باعث تغییر تقاضا و عرضه می‌شوند.

اینک که با تعریف کوتاه اقتصاد و نظریه‌های این علم در حد مقدماتی و همچنین برخی واژه‌های رایج در آن آشنا گشتیم؛ درمیان بحث آتی پیرامون پیشینه و تاریخچه‌ی اقتصاد و نظریه‌های موجود در این خصوص از نگاه متقدمین و متأخرین مفصل و مشروح‌تر بحث خواهیم نمود؛ تا در سال جهاد اقتصادی، به درک عمیق‌تری از موضوعات و مباحث اقتصادی رسیده و گام مؤثری در این زمینه برداشته باشیم.

سال «جهاد اقتصادی»:

سال جدید که از سوی مقام معظم رهبری به عنوان سال «جهاد اقتصادی» نامگذاری شده، نقطه عطفی در مسیر دستیابی کشور به توسعه پایدار است و باید از فرصت پیش رو تا پایان سال برای عمل به این استراتژی مهم و اولویت هدف گذاری شده نظام به مثابه ادای یک تکلیف شرعی و ملی استفاده برد.

تعیین لفظ «جهاد اقتصادی» برای سال ۱۳۹۰، علاوه برآنکه اهمیت و وزن اجرای طرحهای بزرگ اقتصادی در کشور را نشان می‌دهد، بیانگر عمق توجه رهبرانقلاب به اساسی‌ترین محورآبادانی کشور و الزام حرکت جهادگونه برای سرعت بخشیدن به طرح‌های توسعه است، اما پاسخ به این سؤال که «چرا برای جهش در توسعه ملی، باید حرکتی جهادی در اقتصاد انجام داد؟» مستلزم دقت در مفهوم فقهی و جایگاه فرمان «جهاد» در فرهنگ اسلامی است. جایگاه «جهاد» در فرهنگ اسلامی:

«جهاد» از ارکان اسلام بشمار می‌رود. حضرت رسول الله (ص) فرموده: «بُنی الاسلام علی خمس؛ شهادة ان لا اله الا الله و ان محمداً رسول الله و اقامه الصلوة و الزکوة و الحج و الجهاد» امام علی (ع) جهاد را ستون دین و راه سعادت‌مندان معرفی می‌کند: «الجهادُ عمادُ الدین و منهج السعداء» و در کلامی دیگر، اصلاح دین و دنیا را منوط به جهاد می‌دانند: «ان الله فرض الجهاد و عظمتُه و جعله نصره و ناصره و الله ما صلحت دنیا و لا دین الا به»؛ "به درستی که خدا جهاد را واجب نمود و آن را بزرگ داشت و مایه پیروزی و یاور خود قرار داد. به خدا قسم دین و دنیا اصلاح نمی‌شود مگر به جهاد".

همچنین امیر مومنان علی (ع) در نهج البلاغه می‌فرمایند: "ان الجهاد بابٌ من ابواب الجنة فتحة الله لخاصته اولیائه و هو لباس التقوی و درع الله الحصینه و جنته الویقة"؛ «جهاد دری از درهای بهشت است، که خداوند تنها به روی اولیای خاص خود گشوده است و آن لباس تقوا و زره نفوذناپذیر و سپر اطمینان بخش الهی است».

این تعبیر بلند که فقط اشاراتی از هزاران آیت الهی، حدیث نبوی و روایات ائمه طاهرین علیهم السلام است، به وضوح نشان می‌دهد که جهاد، نقشی بسیار حیاتی و تعیین کننده در اسلام دارد به گونه ای که چنانچه ترک و رها گردد و به عینیت نرسد یکی از ارکان و ستون های دین از دست می رود و در چنین حالتی است که ساختمان رفیع دین با از دست دادن این ستون و رکن بزرگ فرو می‌ریزد.

بررسی ریشه ی لغوی جهاد: